

Finansdepartementet
Lars Mattisson
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Er referens: Fi2021/02699

Stockholm, 2021-08-27

Remissyttrande

Remiss av promemorian Nya mervärdesskatteregler om vissa förvärv som görs av EU-organ med anledning av covid-19-pandemin

Näringslivets Skattedelegation (NSD) lämnar följande synpunkter på promemorian.

Inställning

NSD tillstyrker promemorians (PM) förslag för att genomföra momsdirektivets nya regler om vissa förvärv som görs av EU-organ med anledning av covid-19-pandemin.

Bakgrund

I momsdirektivet (2006/112/EG)¹ finns regler om undantag från moms vid import av varor samt leverans av varor och tjänster till EU-organ. Undantagen gäller endast inköp som görs för tjänstebruk. Situationen där varor och tjänster förvärvas för att sedan tillhandahållas kostnadsfritt till medlemsstaterna eller tredje parter, såsom nationella hälsovårdsmyndigheter eller sjukhus, omfattas inte av undantagen.

I syfte att hantera nödläget med anledning av covid-19-pandemin har Europeiska unionens råd beslutat om vissa ändringar av momsdirektivet genom rådets direktiv (EU) 2021/1159.² I PM föreslås ändringar för att genomföra momsdirektivets nya regler. Reglerna i direktivet är tvingande och måste genomföras i medlemsstaternas lagstiftning. Föreslagna regler medför ändringar i mervärdesskattelagen (1994:200) och lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import.

¹ Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt.

² Rådets direktiv (EU) 2021/1159 av den 13 juli 2021 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller tillfälliga undantag för import och vissa leveranser, med anledning av covid-19-pandemin.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

NSD

NÄRINGS- LIVETS SKATTE- DELEGATION

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022 med retroaktiv verkan från och med den 1 januari 2021.

Förslaget i korthet

Ändringarna innebär att leverans av varor och tjänster som syftar till att hantera covid-19-pandemin samt import av sådana varor antingen ska undantas från eller ge rätt till återbetalning av moms. Avsikten med ändringarna är att även förvärv som skänks vidare till en medlemsstat eller tredje part ska kunna undantas från moms, vilket nuvarande regler inte möjliggör. För att tydliggöra vilka transaktioner som kommer att beröras av förändringarna beskrivs tre olika situationer i PM.³

När ett företag eller en myndighet i Sverige eller ett annat EU-land säljer en vara som berörs av förslaget (t.ex. läkemedel mot covid-19, snabba antigen tester, skyddsutrustning och utbildning av vårdpersonal) till ett EU-organ som sedan skänker varan till en myndighet, ett sjukhus eller liknande till Sverige:

1. är transaktionen enligt nuvarande regler momspliktig i Sverige om varorna skickas direkt till mottagaren i Sverige. Förslaget innebär att denna transaktion undantas från mervärdesskatteplikt.
2. är transaktionen inte momspliktig enligt nuvarande regler om varorna säljs och skickas direkt till ett EU-organ (utanför Sverige) som tar emot varorna och sedan skänker varorna till ett annat medlemsland. Förslaget innebär att denna transaktion fortsättningsvis kommer vara undantagen från moms.
3. är transaktionen inte momspliktig enligt nuvarande regler om varorna skickas direkt till destinationslandet utan att först mottas av EU-organet. Förslaget innebär att denna transaktion fortsättningsvis kommer vara undantagen från moms.

Synpunkter

Inledningsvis finner NSD anledning att påtala den korta remisstiden. Av Regeringskansliets propositionshandbok (Ds 1997:1) framgår att som huvudregel gäller att en remisstid inte bör sättas kortare än tre månader. NSD har, med beaktande av att PM baseras på ett EU-direktiv med krav på implementering samt förslagets begränsade omfattning, i detta fall förståelse för en kort remisstid. Trots det anser NSD att svarstiden på tre veckor är för kort. Konsekvensen av kortare remisstider är fler bristfälliga lagstiftningsprodukter som på sikt riskerar att underminera förtroendet för skattesystemet.

NSD välkomnar förslag för att hantera nödläget med anledning av covid-19-pandemin. NSD måste dock påpeka att även om reglerna gäller så länge rådande situation pågår och på så vis kan sägas ha en bekämpande effekt, innebär reglernas retroaktivitet ingen konkret bekämpning av covid-19-pandemin eftersom effekten i dessa fall träder i kraft i efterhand. Ändringarna bedöms inte få särskilda effekter för svenska företag varken under 2021 eller 2022.⁴ NSD har inga särskilda synpunkter på förslagets utformning.

NSD vill vidare framhålla att även om det övergripande syftet med förslaget är bra, innebär reglerna ytterligare en sårbarhet till ett redan svåröverskådligt och allt för komplext

³ PM, s. 15.

⁴ PM, s. 16 f.

NSD

NÄRINGS LIVETS SKATTE - DELEGATION

momsregelverk. NSD menar att förslaget är ett ytterligare bevis på att dagens momsregler är föråldrade och att en översyn av hela momssystemet måste ske.

Covid-19-pandemin har vid flera tillfällen satt momssystemet på prov och exponerat inlåsningsproblem i momssystemet som fördyrar nödvändiga investeringar. På EU-nivå gavs medlemsstaterna i december ifjol möjlighet att undanta moms med rätt till avdrag för bland annat covid-19-vaccin.⁵ Många medlemsstater valde att agera, men trots att Svenskt Näringsliv uppmanade regeringen⁶ att tillförsäkra att covid-19-vacciner, vaccinering, test-kit och liknande omfattas av möjligheten till kvalificerat undantag, valde regeringen att inte agera. Särskilt med tanke på de olyckliga momsproblem inom vård och omsorg i privat regi där möjlighet till momsavdrag medfört kostnader, anser NSD att det var särskilt angeläget att säkerställa att motsvarande konsekvenser inte uppstår i efterhand vid tester och vaccinering m.m.

I sammanhanget vill NSD uppmärksamma avdragsförbudet för stadigvarande bostad som försvårar och gör det dyrare vid hemarbete.⁷ Hyresmomsen är ännu ett exempel på obegripliga momsregler som bland annat försvårar covid-19-vaccinationer. Dessa båda momsregelverk försvårar dessutom för vård och omsorgsboenden.⁸

Sammantaget anser NSD att förslaget är ett ytterligare exempel på att momsdirektivet är föråldrat och att förbättringsarbetet måste fortsätta. Vidare kan ett stort antal förbättringar av den svenska momslagen ske inom ramen för befintliga EU-regler. NSD vill betona behovet av att sådana insatser omgående påbörjas.

NÄRINGS LIVETS SKATTEDELEGATION

Johan Fall

Tara Muinafshar

⁵ Rådets direktiv (EU) 2020/2020 av den 7 december 2020 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller tillfälliga åtgärder avseende mervärdesskatt tillämpliga på covid-19-vacciner och medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik av covid-19 med anledning av covid-19-pandemin.

⁶ Svenskt Näringsliv [skrivelse](#) 201211. Säkerställ momshanteringen för vaccinering och distribution av vaccin mot covid-19.

⁷ Svenskt Näringsliv [hemställan](#) 140512 Slopa avdragsförbudet för stadigvarande bostad och möjliggör frivillig skattskyldighet för vård-, omsorgs- och flyktingboenden.

⁸ Svenskt Näringsliv [Sammanställning av remissvar avseende](#) promemorian Frivillig skattskyldighet för mervärdesskatt vid uthyrning av lokaler (Fi2020/05159).